

Omgevingsvisie Den Haag 2050

De gemeenteraad van de gemeente Den Haag, heeft

- gezien het voorstel van het college 10-06-2025
- gelet op artikel 3.1 , eerste lid en 3.2 van de Omgevingswet,

op 18 september 2025, besloten:

Artikel I

De "Omgevingsvisie gemeente Den Haag" 2050 zoals opgenomen in Bijlage A vast te stellen, met de in Artikel II benoemde belangrijkste punten.

Artikel II

De belangrijkste punten van de omgevingsvisie zijn:

- a. Een beschrijving en verbeelding van de gewenste ontwikkeling van Den Haag in de regio als groene metropool aan zee waar mensen zich thuis voelen.
- b. Vijf bewegingen die richting geven aan de gewenste ontwikkeling:
 1. Thuis in een divers Den Haag
 2. Ruimte voor groen en water
 3. Verstedelijking en bereikbaarheid in samenhang
 4. Ruimte voor kennis en kunde
 5. Basissystemen op orde
- c. Een vertaling van de vijf bewegingen naar opgaven per stadsdeel, die de basis vormen voor nog op te stellen Gebiedsvisies per stadsdeel. In de Gebiedsvisies wordt standaard een overzicht opgenomen van de verwachte demografische ontwikkelingen in het betreffende stadsdeel, het huidige voorzieningenniveau en de benodigde voorzieningen, de huidige bereikbaarheid en benodigde bereikbaarheidsoplossingen, met oog op de verwachte groei in het stadsdeel.
- d. Een realisatiestrategie die laat zien hoe de omgevingsvisie de gemeente en andere partijen helpt om samen invulling te geven aan de ambities voor de fysieke leefomgeving.

Artikel III

De volgende beleidsdocumenten in te trekken:

- a. Structuurvisie Wêreldstad aan Zee (RIS126237)
- b. Agenda Ruimte voor de Stad (RIS282215)
- c. Haagse Nota Mobiliteit (RIS180762)

Artikel IV

In te stemmen met de bijgevoegde Nota van Beantwoording zienswijzen Omgevingsvisie en advies Commissie mer Omgevingseffectrapport;

Artikel V

Kennis te nemen van het Omgevingseffectrapport en Passende Beoordeling van globale aard;

Artikel VI

Bij elke gebiedsvisie per stadsdeel worden standaard bewonersorganisaties, maatschappelijke en religieuze organisaties betrokken, en geïnventariseerd welke behoefte aan ruimte deze organisaties in de stadsdelen hebben;

Artikel VII

De tekst van de Omgevingsvisie Den Haag 2050 als volgt te wijzigen:

- a. Op pagina 75 de tweede alinea onder het kopje 'samen aan de slag' als volgt te wijzigen: "De particuliere inzet is ook nodig bij het opzetten van en beheer van al het groen en water. Publiek-private samenwerkingen spelen daarin een belangrijke rol. Deze samenwerkingen hebben als doel om gezamenlijk de kwaliteit van het groen in de stad te versterken en de ecosysteemdiensten (de baten die

- de natuur de mens biedt) van groen en water te optimaliseren. Ook staat de gemeente open voor initiatieven van particulieren om hun buurt te vergroenen, in navolging van goede Haagse voorbeelden als Emma's Hof en stadsoase Spinozahof."
- b. Op pagina 85 onder 'Scheveningen' wordt de tekst als volgt gewijzigd: Na 'opgaven haven' wordt het woord 'bepalen' vervangen door 'versterken'. De nieuwe zin wordt dan: "Opgave Haven: consolideren van economische functie (korte termijn), economische betekenis van de haven op langere termijn versterken."
 - c. Op pagina 89: wordt de volgende zin geschrapt: 'We zoeken naar de beste plek voor de bouw van een nieuwe faciliteit voor internationale congressen'.
 - d. Op pagina 161 onder 'We sturen actief op' wordt 'De Ruimtelijke Applicatie Voorzieningen En Leefbaarheid (RAVEL)' vervangen door 'Leefbaarheidseffectrapportages'. De nieuwe zin wordt dan: "Leefbaarheidseffectrapportages en de Richtinggevende Normen Maatschappelijke Voorzieningen en Groen worden gebruikt om te bepalen welk voorzieningenniveau voldoende is. We bereiken ons doel door actief grondbeleid, strategisch gemeentelijk vastgoedbeheer en het opnemen van ruimte-reserveringen in het omgevingsplan (presterende en rechtmatige rol)."
 - e. Op pagina 169 wordt de volgende zin geschrapt: "Ook in de transitieperiode om tot een definitief omgevingsplan voor de gemeenten te komen (tot 2032) zijn omgevingswaarden niet aan de orde."

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 18 september 2025.

Dit besluit treedt in werking per 16-10-2025.

Bijlage A Bijlage bij artikel I

Omgevingsvisie gemeente Den Haag

1 Inleiding

De Haagse omgevingsvisie schetst de koers voor de ruimtelijke ontwikkeling van Den Haag richting 2050. Het document biedt een integraal kader waarin ambities, strategische keuzes en maatschappelijke opgaven samenkomen, met aandacht voor thema's zoals wonen, duurzaamheid, economie, en mobiliteit.

Hoofdstuk 2 omschrijft waar de volledige omgevingsvisie raadpleegbaar is. In Hoofdstuk 3 staat een samenvatting van de omgevingsvisie. Deze samenvatting geeft een beknopt beeld van de inhoud van de Omgevingsvisie Den Haag 2050.

2 De omgevingsvisie (inclusief kaarten) bekijken

De volledige omgevingsvisie is te bekijken op het Raadsinformatiesysteem van gemeente Den Haag. Hier vindt u ook meer informatie over het doorlopen proces en de bijbehorende stukken.

3 Een samenvatting van de omgevingsvisie

3.1 Koers richting 2050

Den Haag is een stad met vele kwaliteiten en een rijke historie. Het is ook een plek waar veel verandert en gaat veranderen. Zo is de afgelopen jaren het aantal inwoners sterk gegroeid. En deze groei zet de komende jaren door. Daarnaast zijn er ook andere ontwikkelingen die vragen om aanpassingen. Denk aan de vergrijzing van de bevolking, de verandering van het klimaat en de overgang naar duurzame energie. Door al deze ontwikkelingen neemt de druk op de stad toe. Daarom zijn heldere keuzes en creatieve oplossingen nodig. Om voor de toekomst van Den Haag goede keuzes te maken, is een omgevingsvisie opgesteld.

Op 1 januari 2024 ging de landelijke Omgevingswet in. Door deze wet zijn het Rijk, de provincies en alle gemeenten in Nederland verplicht een omgevingsvisie op te stellen. Een omgevingsvisie heeft verschillende functies. De gemeente Den Haag gebruikt de omgevingsvisie vooral om de koers te beschrijven die ze wil varen richting 2050. De gemeente ziet kansen voor de ontwikkeling van deze prachtige regio als een groene metropool aan zee met Den Haag als centrumstad en als plek waar mensen zich thuis kunnen voelen. In deze visie geeft de gemeente aan welke kwaliteiten ze wil beschermen en welke kwaliteiten ze verder wil ontwikkelen.

3.2 Meer regie op de ruimte

Er is behoefte aan meer regie op de ruimte. Die regievoering pakt de gemeente op vanuit een heldere visie met strategische beleidskeuzes. Met deze strategische keuzes wordt bestaand beleid voortgezet en op sommige punten bijgestuurd. Daarnaast zijn de strategische keuzes vertaald op kaart. De Omgevingsvisiekaart is kaderstellend en toont op hoofdlijnen welke kwaliteiten worden beschermd en welke ontwikkelrichtingen waar wenselijk zijn voor de komende decennia.

3.3 Voortbouwen op onze geschiedenis en identiteit

Den Haag is een stad om trots op te zijn. Een stad met een lange geschiedenis, prachtige plekken en grote contrasten. Plekken met een internationaal karakter, maar ook gemoedelijke buurten met betrokken inwoners. Dit levert een gevarieerd mozaïek op van buurten, wijken en stadsdelen met een eigen karakter. Ze worden bijeengehouden door een herkenbaar raamwerk van lange lijnen: de lanen, vaarten en groene structuren die verschillende delen van de stad met elkaar verbinden. De stad heeft een sterk vertrekpunt. Daar bouwt de gemeente met deze omgevingsvisie op voort.

3.4 Vijf bewegingen met strategische keuzes

Den Haag groeit samen met haar buurgemeenten uit tot een groene metropool aan zee waar mensen zich thuis kunnen voelen. Vijf bewegingen, die de kern vormen van deze omgevingsvisie, geven hier richting aan. Deze bewegingen zijn geen eindbeeld, maar bieden duidelijkheid over de koers die de gemeente wil varen en welke strategische keuzes nodig zijn om antwoord te geven op de maatschappelijke opgaven, waar Den Haag mee te maken heeft. Per beweging is aangegeven welk beleid de gemeente

voortzet (koers houden), waar de gemeente de koers aanpast (bijsturen) en voor welke ontwikkelingen een ander tempo nodig is (tempo aanpassen).

De vijf bewegingen zijn:

- Thuis in een divers Den Haag
- Ruimte voor groen en water
- Verstedelijking en bereikbaarheid in samenhang
- Ruimte voor kennis en kunde
- Basissystemen op orde

‘Thuis in een divers Den Haag’ beschrijft de ruimtelijke keuzes die nodig zijn om ervoor te zorgen dat huidige en toekomstige inwoners zich thuis kunnen voelen in Den Haag. Het tegengaan van de segregatie en zorgen voor een goede verdeling van (maatschappelijke) voorzieningen over de stad is hierbij belangrijk.

Bij ‘Ruimte voor groen en water’ maakt de gemeente keuzes om verstedelijking beter te laten samengaan met vergroening, om biodiversiteit te vergroten en om beter in te spelen op klimaatverandering.

‘Verstedelijking en bereikbaarheid in samenhang’ geeft antwoord op de vraag waar in de stad en in de Haagse metropool verstedelijking kan plaatsvinden en welk woningbouwtempo nodig is tot 2050. Dit wordt gekoppeld aan een aanpak voor bereikbaarheid waarbij voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en het delen van auto’s voorrang krijgen.

Bij ‘Ruimte voor kennis en kunde’ staat beschreven wat er ruimtelijk nodig is om de Haagse metropool economisch vitaal te houden en bij te dragen aan brede welvaart.

De beweging ‘Basissystemen op orde’ is een voorwaarde voor het leven in de stad. Zonder duurzame energiesystemen, een goede drinkwatervoorziening en betrouwbare kustverdediging kan de stad niet functioneren.

3.5 Samenhang vijf bewegingen

De vijf bewegingen hangen met elkaar samen. Op sommige punten versterken ze elkaar. Dit biedt kansen, die de gemeente zo goed mogelijk wil benutten. Maar er zijn ook schuurpunten tussen de bewegingen en de daaraan gekoppelde ambities en ruimtebehoeften. Deze kansen en schuurpunten worden zichtbaar in de uitwerking van de omgevingsvisie in gebiedsvisies per stadsdeel, gebiedsprogramma’s en in (thematisch) beleid. Daarbij zijn heldere keuzes en creatieve oplossingen nodig. Ter ondersteuning bij het maken van keuzes en het vinden van oplossingen bij de uitwerking van de omgevingsvisie zijn de volgende principes geformuleerd:

- Meervoudig kijken én handelen
- Samendoen: iedereen vanaf het begin aan tafel
- Redeneren vanuit de regio

3.6 Sturen op realisatie

De gemeente gaat op verschillende manieren sturen op de realisatie van de ambities uit deze omgevingsvisie. Dit gebeurt onder andere door het aanpassen en opstellen van beleid en het starten en voorzetten van thematische- en gebiedsprogramma’s. Denk aan voorstellen voor investeringen in de groenstructuur, het treffen van verkeersmaatregelen, het opstellen van parkeerbeleid en de inzet van toezicht en handhaving.

Tegelijkertijd is de realisatie van de omgevingsvisie in grote mate afhankelijk van andere partijen dan de gemeente. Van (maatschappelijke) partners als ontwikkelaars, woningcorporaties en infrastructuurbeheerders, inwoners en ondernemers, en regiogemeenten, de provincie en het Rijk. In de realisatiestrategie geeft de gemeente aan hoe ze de samenwerking en haar rol ziet bij de realisatie van deze visie.

De omgevingsvisie is onderdeel van een beleidscyclus. Deze cyclus kent vier fases: beleidsontwikkeling, beleidsdoorwerking, uitvoering en terugkoppeling. Op basis van de terugkoppeling met behulp van monitoring en evaluatie, kan de beleidscyclus opnieuw doorlopen worden. Hierdoor wordt deze Haagse Omgevingsvisie een ‘levende’ omgevingsvisie, die indien nodig, aangepast zal worden. Een belangrijke stap daarin is dat de visie wordt uitgewerkt in gebiedsvisies per stadsdeel. In deze gebiedsvisies gaat de gemeente concretere uitspraken doen over de gewenste ontwikkelingen en over de te beschermen waarden. Deze gebiedsvisies worden na vaststelling onderdeel van de Omgevingsvisie.